

Jämställdhets- och mångfaldsplan Stadsarkivet uppföljningsrapport

Avseende period 2015

1 Inledning

Jämställdhet och mångfald är ett förbättrings- och kvalitetshöjande arbete som handlar om att skapa förutsättningar för demokrati, rättvisa mellan individer och grupper samt att följa lagar och avtal. Arbetet kan i förlängningen leda till ökad effektivitet, produktivitet och lönsamhet.

För Stockholms stad som stor arbetsgivare och i kraft av de verksamheter som staden utför, är det särskilt viktigt att alla ska ha samma möjligheter och behandlas likvärdigt i fråga om arbetsförhållanden och anställningsvillkor. Det är en förutsättning för att staden som arbetsgivare ska kunna leva upp till de krav som finns i diskrimineringslagstiftningen, Europeiska deklarationen för jämställdhet och internationella konventioner som rör allas rätt till demokrati och trygghet.

Rekryteringsprocessen ska säkerställa att den enskildes kompetens blir avgörande och att ingen diskriminering sker. Stadens verksamheter ska kännetecknas av respekt och en insikt om alla människors lika värde. En god arbetsmiljö är fri från kränkande särbehandling och sexuella trakasserier. Alla medarbetares erfarenheter och kunskaper ska tas tillvara, oavsett roll i organisationen.

Definitioner

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Lagen skyddar mot direkt och indirekt diskriminering, trakasserier och mot instruktioner att diskriminera. Det är dessutom förbjudet att utsätta någon som gjort en anmälan för repressalier. Lagen ställer krav på att arbetsgivaren ska bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter i arbetslivet oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Diskrimineringsombudsmannen ansvarar för att lagen efterföljs.

Jämställdhet avser förhållanden och villkor mellan kvinnor och män och betyder att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet.

Diskriminering definitioner enligt diskrimineringslagen 1 kap 4 § omfattar direkt- och indirekt diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

- *Direkt diskriminering* är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.
- *Indirekt diskriminering* är att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

- *Trakasserier* är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.
- *Sexuella trakasserier* är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.
- *Kön*: Att någon är kvinna eller man.
- *Könsöverskridande identitet eller uttryck*: Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.
- *Etnisk tillhörighet*: Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
- *Funktionshinder*: Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom som fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
- *Sexuell läggning*: Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- *Ålder*: Uppnådd levnadslängd.

Aktiva åtgärder är åtgärder som vidtas för att främja lika rättigheter och möjligheter. De syftar inte i första hand på åtgärder i enskilda fall utan på åtgärder som är framåtsyftande och av generell och kollektiv natur. Åtgärderna ska vara pådrivande för att motverka diskriminering.

Jämlikhet handlar om alla individers lika värde det vill säga att individer ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet.

Mångfald Ett samhälle med mångfald som grund utgår från alla människors lika värde och att varje människa ska ha möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar och önskningsar.

Likabehandling innebär att alla människor ges likvärdiga förutsättningar att ta del i samhället. Alla människor ska garanteras möjligheter, oberoende av deras skiftande förutsättningar. Människors utgångsläge och behov är individuella. Den enskilda individen är unik och inte representant för en grupp. Likabehandling innebär inte att alla ska behandlas lika.

Inkludering att alla individer inbegrips, olikheter uppskattas, respekteras och tillåts.

Nämndernas och styrelsernas arbete

2 Samverkan

På Stadsarkivet har planen utarbetats av förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsgrupp, med representanter från samtliga avdelningar inom förvaltningen. Jämställdhets- och mångfaldsplanen har också behandlats i förvaltningsgruppen i samband med verksamhetsplanen.

3 Arbetsförhållanden

3.1 Uppföljning

4§ Lämpliga arbetsförhållanden

Beskrivning

Vilka åtgärder planerar arbetsgivaren genomföra för att arbetsförhållanden ska lämpa sig för alla arbetstagare oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Här kan hänsyn tas till arbetsgivarens resurser och andra omständigheter som försvårar för arbetsgivaren.

Mål:

Stadsarkivet ska genom aktivt arbete verka för att vara en arbetsplats där jämställdhet och mångfald råder, en arbetsplats för alla

Analys

Stadsarkivet har under perioden 2013-2015 arbetat för att vara en arbetsplats för alla. Jämställdhets- och mångfaldsplanen och dess aktiviteter har informerats om på chefsmöten och arbetsplatsträffar. Analys av sjukfrånvaro ur könsperspektiv pågår. Däremot har inte någon ny workshop/föreläsning för alla medarbetare på temat jämställdhet/mångfald genomförts. Den aktiviteten ingår i den nya treårsplanen.

Mätetal	Års-mål	Utfall	Aktivitet/åtgärd	Ansvarig-grupp	Slutdatum
			 Den workshop som genomfördes under 2012 följs upp under 2015 med en liknande diskussionsworkshop	Förvaltningsledningen	2015-12-31
			Analys Har på grund av resursbrist inte genomförts under 2015.		
			 Ett utbildningstillfälle för samtliga anställda i frågor som rör jämställdhet och mångfald	Förvaltningsledningen	2015-12-31
			Analys Har inte genomförts, men planen är att det istället genomförs under nästa planperiod, 2016-2018.		
			 Information och uppföljning av aktiviteterna på chefsmöte	Samtliga chefer	2015-12-31
			 Information om jämställdhets- och mångfaldsplanen och de aktiviteter som planeras på arbetsar-	Samtliga chefer	2015-12-31

Mätetal	Års-mål	Utfall	Aktivitet/åtgärd	Ansvarig-grupp	Slutdatum
			betsträffar		
			 Kartlägga och analysera skillnaden mellan mäns och kvinnors sjukfrånvaro ur ett flerårigt tidsperspektiv	Administrativ chef	2015-12-31
			Analys Aktiviteten genomförs 2016.		
			 Utreda möjligheten att ta upp specifika frågor rörande jämställdhet och mångfald i medarbetarenkäten	Förvaltningsledningen	2015-12-31

5§ Förening för förvärvsarbete och föräldraskap

Beskrivning

Hur planerar arbetsgivaren underlätta möjligheten för både kvinnliga och manliga arbetstagarer att förena förvärvsarbete och föräldraskap.

Mål:

Stadsarkivet ska underlätta för både kvinnliga och manliga arbetstagarer att förena förvärvsarbete med föräldraskap

Analys

Stadsarkivet har underlättat möjligheten att förena förvärvsarbete med föräldraskap genom att utveckla den framtagna rutinen för nyanställda, så den också omfattar föräldralediga.

Mätetal	Års-mål	Utfall	Aktivitet/åtgärd	Ansvarig-grupp	Slutdatum
			 Nya medarbetare och föräldralediga ska informeras enligt framtagna rutiner för nyanställda	Förvaltningsledningen och samtliga enhetschefer	2015-12-31
			 Se över förutsättningar enhetsvis för att utöka möjligheten till arbete hemifrån	Förvaltningsledningen och samtliga enhetschefer	2015-12-31
			 Utöka förvaltningens framtagna rutin för nyanställda så att den omfattar även föräldralediga	Administrativ chef	2015-12-31

6§ Förebygga och förhindra trakasserier eller repressalier

Beskrivning

Här ska arbetsgivaren redovisa åtgärder för att förebygga och förhindra att någon arbetstagare utsätts för trakasserier eller repressalier som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning eller för sexuella trakasserier. Bifoga eller hänvisa till policy och rutiner mot kränkande behandling inkluderande trakasserier.

Mål:

Stadsarkivet ska genom aktivt arbete få fler att känna sig respekterade på arbetsplatsen

Uppföljningsmetod

Medarbetarenkäten

Analys

Stadsarkivet har inte haft något diskrimineringsärende under perioden. Numera ingår det i Stadsarkivets rutin för nyanställda att även informera om stadens handledning rörande trakasserier och kränkande särbehandling. I senaste medarbetarenkäten uppgav 92 procent att de inte blivit diskriminerade under 2015. Stadsarkivet har inte haft något diskrimineringsärende under året.

Mätetal	Års-mål	Utfall	Aktivitet/åtgärd	Ansvarig-grupp	Slutdatum
			✓ Information på arbetsplatsträff om Stadsarkivets handledning vid sexuella trakasserier och kränkande behandling och hur den nås på intranätet	Förvaltningsledningen och samtliga enhetschefer	2015-12-31
			✓ Informera samtliga chefer om sitt ansvar och skyldighet att motverka och vidta åtgärder vid diskriminering och kränkande behandling	Förvaltningsledningen	2015-12-31
			✓ Utöka förvaltningens framtagna rutin för nyanställda så att den omfattar information om Stadsarkivets handledning rörande sexuella trakasserier och kränkande behandling	Administrativ chef	2015-12-31

4 Rekrytering

4.1 Uppföljning

7§ Möjlighet att söka lediga anställningar

Beskrivning

Vad planerar arbetsgivaren göra för att personer oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning ges möjlighet att söka lediga anställningar.

Mål:

Uppnå ökad mångfald bland Stadsarkivets medarbetare genom ett bredare urval av sökande vid rekrytering

Analys

Stadsarkivet fortsätter att vara en attraktiv arbetsgivare med många kvalificerade sökanden till våra utlysta tjänster. Dock kan urvalet av arbetssökande ur mångfaldsperspektiv bli bättre. Stadsarkivet fortsätter därför att bland annat inför varje utlyst tjänst identifiera vilken nivå på kunskaper i det svenska språket som respektive tjänst kräver.

Mätetal	Års-mål	Utfall	Aktivitet/åtgärd	Ansvarig-grupp	Slutdatum
			✓ Att inför rekrytering identifiera vilken nivå på kunskaper i svenska språket som befattningen kräver	Förvaltningsledningen och samtliga enhetschefer	2015-12-31

8§ Jämn könsfördelning mellan kvinnor och män.

Beskrivning

På vilket sätt planerar arbetsgivaren erbjuda utbildning, kompetensutveckling och andra lämpliga åtgärder för att främja en jämn fördelning mellan kvinnor och män i skilda typer av arbete och inom olika kategorier av arbetstagare. Behöver inte vara en utbildning kring jämställdhet och mångfald specifikt utan en utbildningsinsats som syftar till att öka jämställdheten och mångfalden.

Mål:

Säkerställa att alla medarbetare ska få samma möjlighet till kompetensutveckling

Analys

Stadsarkivets arbete med en övergripande kompetensförsörjningsplan fortsätter in i den nya treårsplanen.

Mätetal	Års-mål	Utfall	Aktivitet/åtgärd	Ansvarig-grupp	Slutdatum
			✓ På arbetsplatsträffar skapa dialog kring fördelning av arbetsuppgifter och deltagande i arbetsgrupper	Samtliga chefer	2015-12-31
			⏸ Ta fram en gemensam standard för kompetensutvecklingsplaner	Förvaltningsledningen	2015-12-31
			Analys Tas fram under 2016-2018.		

9§ Insatser vid ojämnr könsfördelning

Beskrivning

Vilka insatser planerar arbetsgivaren vidta när det på en arbetsplats inte är en i huvudsak jämn fördelning mellan kvinnor och män i en viss typ av arbete eller inom en viss kategori av arbetstagare. Hur ska arbetsgivaren vid nyanställning särskilt anstränga sig för att få sökande av det underrepresenterade könet, så att andelen arbetstagare av det underrepresenterade könet efter hand ökar? Här kan hänsyn tas till arbetsgivarens resurser och andra omständigheter som försvårar för arbetsgivaren.

5 Lönefrågor

5.1 Uppföljning

10§ Osakliga skillnader i lön och andra anställningsvillkor

Beskrivning

Varje nämnd och styrelse med minst 25 anställda ska vart tredje år göra lönekartläggning i syfte att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga skillnader i lön och andra anställningsvillkor mellan kvinnor och män som utför lika och likvärdigt arbete. Arbetsgivaren ska bedöma om eventuellt förekommande löneskillnader har direkt eller indirekt samband med kön.

Mål:

Stadsarkivet ska arbeta aktivt för att inga könsrelaterade löneskillnader ska förekomma

Analys

Några osakliga könsrelaterade löneskillnader har inte identifierats. Stadsarkivet har under perioden tagit fram nya lönekriterier som har samverkats med facket och informerats om på arbetsplatsträffar. Ett seminarium om lönesättning hölls för alla chefer under 2014, där bland annat en representant från DIK höll en föreläsning.

Mätetal	Års- mål	Utfall	Aktivitet/åtgärd	Ansvarig- grupp	Slutdatum
			✓ Information på arbetsplatsträff om medarbetar- och lönesamtal samt lönekriterierna	Förvaltningsledningen och samtliga enhetschefer	2015-12-31
			✓ Inför lönesamtal ska Stadsarkivets lönekriterier lyftas fram på förvaltningens intranät	Administrativ chef	2015-12-31
			✓ Utbildning/information för chefer i medarbetar- och lönesamtal samt lönekriterierna	Förvaltningsledningen och samtliga enhetschefer	2015-12-31

11§ Handlingsplan för jämställda löner

Beskrivning

Varje nämnd och styrelse ska vart tredje år upprätta en handlingsplan för jämställda löner och där redovisa resultatet av kartläggningen och analysen enligt 10§ Osakliga skillnader i lön och andra anställningsvillkor. I planen ska anges vilka lönejusteringar och andra åtgärder som behöver vidtas för att uppnå lika lön för arbete som är att betrakta som lika eller likvärdigt. Detta ska genomföras så snart som möjligt och senast inom tre år. En redovisning och en utvärdering av hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande handlingsplan.

12§ Informera fackliga organisationer

Beskrivning

Varje nämnd och styrelse ska förse de fackliga organisationerna som arbetsgivaren har kollektivavtal med, med den informationen som behövs för att organisationen ska kunna samverka vid kartläggning, analys och upprättande av handlingsplan för jämställda löner. Det ska framgå att fackliga företrädare har blivit informerade om handlingsplanen.

6 Lönekartläggning

Några osakliga könsrelaterade skillnader i lön och andra anställningsvillkor har inte identifierats.